

СР «Хімічні властивості основних класів неорганічних сполук»

1 рівень (3 бала) Вибрати формулу основи:

а) NaOH; б) HCl; в) SO₃; г) MgS.

2 рівень (6 балів) Що таке оксиди? Назвати класифікацію оксидів, навести по 1 прикладу різних оксидів.

3 рівень (9 балів) Закінчити рівняння можливих реакцій (якщо неможлива, вказати чому) назвати продукти

а) $\text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaOH} \rightarrow \dots$; б) $\text{K}_2\text{O} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \dots$; в) $\text{Ag} + \text{HCl} \rightarrow \dots$

4 рівень (12 балів) Здійснити перетворення за схемою, назвати типи реакцій та невідомі речовини А і Б: цинк $\rightarrow$ цинк бромид $\rightarrow$ цинк гідроксид (1) $\rightarrow$ А + (2) $\rightarrow$ Б. *Реактиви:* (1) t° С; (2) LiOH.

Двадцять друге вересня
Класна робота

*Розчинність
речовин.*

I. Розчинність речовин.

1. Розчинність – це фізична величина, що показує, яку масу певної речовини можна розчинити в 1 л розчинника за певних температури й тиску.

2. За розчинністю у воді речовини ділять

- ✓ Добре розчинні (р) - розчиняється більше 1 г в 100 г води: цукор, амоніак, спирт, KNO_3 , NaOH , H_2SO_4 , HNO_3 .
- ✓ Малорозчинні (м) - розчиняється від 0,001 до 1 г в 100 г води: H_2 , O_2 , Ca(OH)_2 , гіпс $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$
- ✓ Практично нерозчинні (н) - розчиняється менше 0,001 г в 100 г води: Ag , Au , гас, CO , скло, BaSO_4

Речовини необмежено розчинні у воді

Добре розчинні, їх розчинність перевищує 10 грам на 100 грам розчинника

**Розчинні – розчинність
від 1 до 10 грам
речовини на 100 грам
розчинника**

**Малорозчинні - розчинність
від 0,001 до 1 грама на 100
грам розчинника**

**Нерозчинні - розчинність
до 0,001 грам**

3. Природа розчинника і розчиненої речовини

«Подібне розчиняється в подібному!»

Цукор

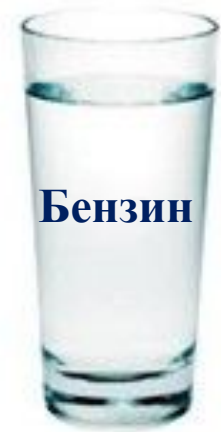
Розчиняється

Олія

Не розчиняється

Олія

Розчиняється

4. Чинники, що впливають на розчинність речовин:

Природа розчинника і розчиненої речовини

Температура

Тиск

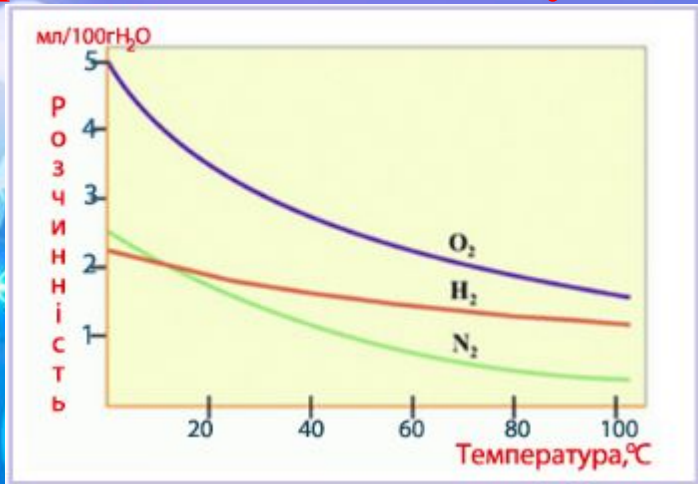
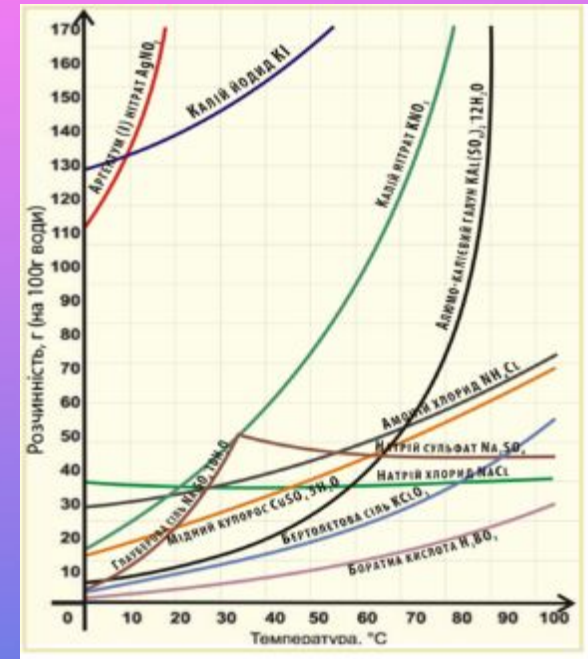
❖ Залежність розчинності твердих речовин від температури

З підвищенням температури –
розчинність збільшується

Розчинність речовин у воді можна зобразити за допомогою графіка - кривої розчинності

❖ Залежність розчинності газів від температури

З підвищенням температури –
розчинність зменшується

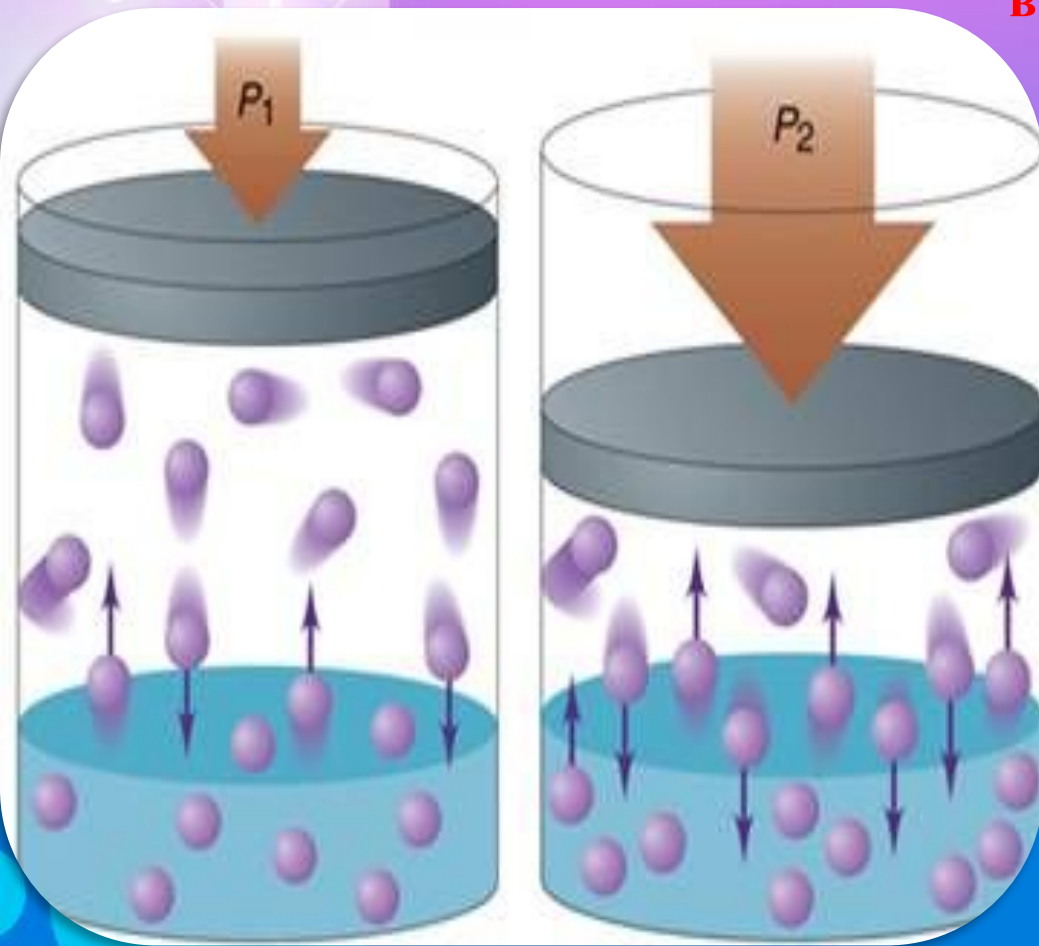
Кип'ятінням розчину можна практично повністю позбавитися розчинених у рідині газів

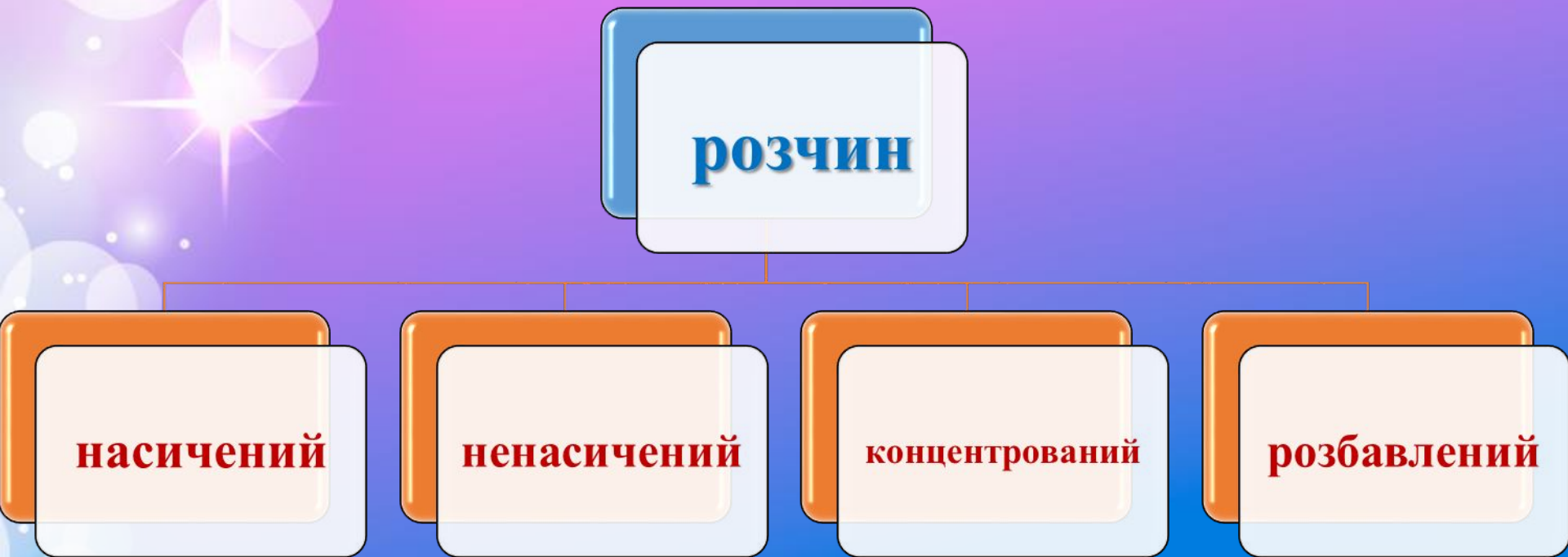
❖ Залежність розчинності газів від тиску

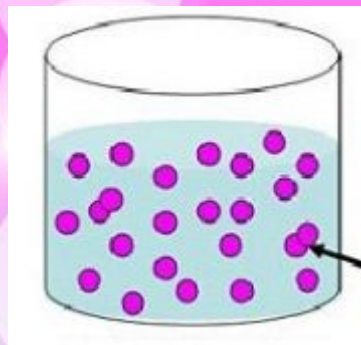
Розчинність газу прямо пропорційна тиску, чим **вищий тиск**, тим **більша розчинність**.

При виготовленні газованих напоїв насичення газом відбувається під тиском. При відкриванні пляшки тиск знижується - газ енергійно **виділяється**

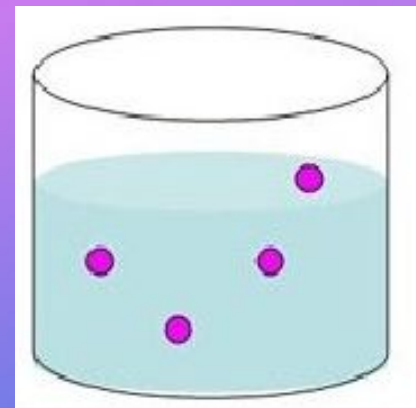
5. За вмістом розчиненої речовини розчини поділяються

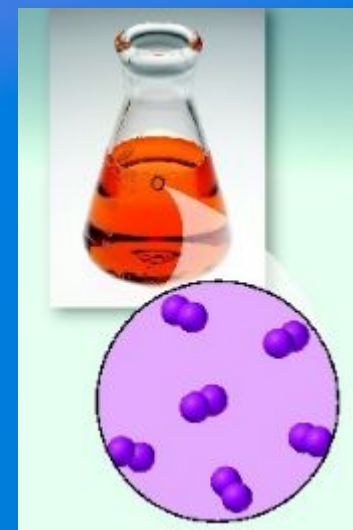
□ **Насичений** розчин, у якому розчинена речовина більше не розчиняється за даної температури.

□ **Ненасичений** розчин, у якому розчинена речовина ще може розчинитися за даної температури.

□ **Концентрований** розчин, у якому багато розчиненої речовини.

□ **Розведений** розчин, у якому мало розчиненої речовини.

У результаті повільного охолодження насиченого розчину можна одержати **перенасичений розчин**

Як можна з насиченого розчину зробити ненасичений?

- А чи можна з ненасиченого розчину зробити насичений?

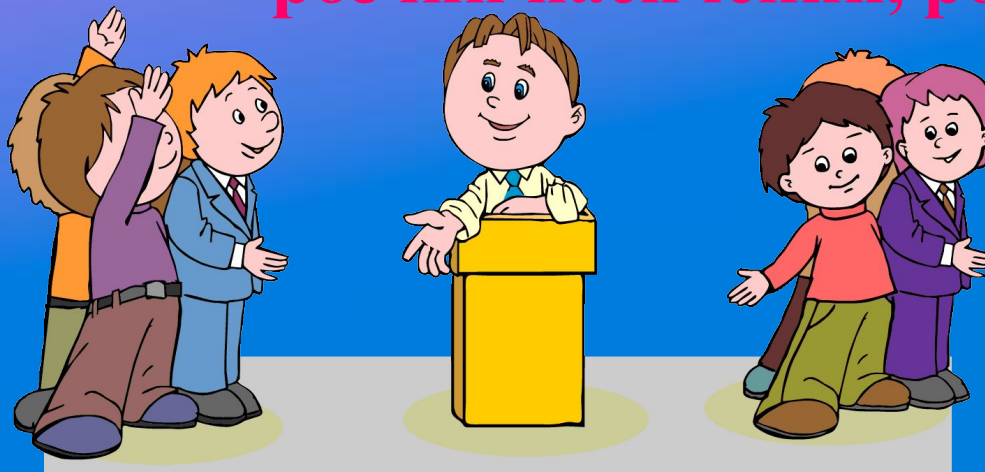
Не обов'язково, щоб насичений розчин був концентрованим, а ненасичений – розбавленим.

- В 1 л води розчинили 1 кг цукру –

розчин ненасичений, концентрований

- В 1 л води розчинили 0,00015 г AgCl –

розчин насичений, розбавлений

Домашнє завдання:

Опрацювати § 6,7
виконати вправу

